

STRESZCZENIA

WIELOWYPUSTOWE WKŁADKI HARTOWNICZE O ZARYSIE EWOLWENTOWYM – ZASTOSOWANIE I ZASADY KONSTRUOWANIA

Marek BEWZIUK, mgr inż. Marek Bewziuk – Pratt & Whitney Kalisz

Bardzo istotnym problemem współczesnej obróbki cieplnej są odkształcenia części poddawanych tym procesom. Jednym ze sposobów zapobiegania deformacji elementów maszyn posiadających wewnętrzną wielowypust jest stosowanie specjalnego oprzyrządowania. W artykule przedstawiono zastosowanie, celowość wytwarzania oraz zasady konstruowania wkładek hartowniczych, pozwalających na takie ograniczenie odkształceń części, że zbędna jest ich dalsza (końcowa) obróbka.

ZASTOSOWANIE TRÓJWYMIAROWEGO DRUKU DO WYKONYWANIA PROTOTYPÓW ZĘBATYCH

Grzegorz BUDZIK, dr inż. Grzegorz Budzik - Katedra Konstrukcji Maszyn, Politechnika Rzeszowska

Mariusz CYGNAR, dr inż. Mariusz Cygnar - Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu

Aleksander BANAŚ, Aleksander Banaś - Politechnika Rzeszowska, WBMiL, V MDMP

W artykule przedstawione są możliwości szybkiego wytwarzania prototypów kół zębatach z wykorzystaniem trójwymiarowego druku (3DP). W ramach prowadzonych badań wykonana została para walcowych kół zębatach o zębach prostych w celu badań trzeciego stopnia przekładni maszynki do mielenia mięsa. Opisany został proces technologiczny przygotowania danych programowych oraz wykonania prototypu fizycznego metodą 3DP.

UNIWERSALNE STANOWISKO BADAWCZE MAŁYCH PRZEKŁADNI ZĘBATYCH Z TWORZYW SZTUCZNYCH

Grzegorz BUDZIK, dr inż. Grzegorz Budzik – Politechnika Rzeszowska

Bogdan KOZIK, dr inż. Bogdan Kozik – Politechnika Rzeszowska

Mariusz SOBOLAK, dr hab. inż. Mariusz Sobolak, prof. PRz – Politechnika Rzeszowska

Badania laboratoryjne par kół i przekładni zębatach wymagają skonstruowania specjalnych stanowisk. Ogólny układ stanowisk badawczych w większości przypadków jest podobny. Różnice występują najczęściej w parametrach badanych kół zębatach, sposobie ich obciążania, mocowania itd. Najczęściej na podstawie tych badań określa się cechy wytrzymałościowe kół, a więc wytrzymałość na złamanie zmęczeniowe zęba, pitting oraz zatarcie.

W artykule przedstawiono uniwersalne stanowisko do badań przekładni zębatach o małych gabarytach, wykonanych z tworzyw sztucznych.

ODCHYLENIA DYNAMICZNE W BADANIACH KÓŁ ZĘBATYCH

Jan CHAJDA, prof. dr inż. Jan Chajda - Politechnika Poznańska, Instytut Technologii Mechanicznej

Łukasz MĄDRY, mgr inż. Łukasz Mądry - Politechnika Poznańska, Instytut Technologii Mechanicznej

W pracy zdefiniowano pojęcie odchylenia i odchyłki dynamicznej, jako parametrów metrologicznych jednoznacznie opisujących wpływ błędów wykonania przekładni zębatach na jej dynamikę. Znając wartość odchyłki dynamicznej istnieje możliwość świadomego projektowania, nadzorowania, technologii i kontroli kół zębatach zapewniających właściwą ich eksploatację (obciążenia, cichobieżność, zużycie – pitting itp.). W ramach badań opracowano metodykę wyznaczania odchylenia dynamicznego, opracowano program do określania jego wartości oraz przeprowadzono symulacje wpływu odchyłek elementarnych kół zębatach na odchyłkę dynamiczną.

PRZEKŁADNIE ZĘBATE WE WSPÓLCZESNYCH NAPĘDACH MASZYN ZIEMNYCH

Andrzej CZOPOR, mgr inż. Andrzej Czopor – Huta Stalowa Wola S.A, doktorant Politechniki Rzeszowskiej

Artykuł przedstawia przegląd stosowanych rozwiązań przekładni zębatych stosowanych w maszynach budowlanych produkowanych przez Huta Stalowa Wola SA wraz z krótkim opisem zasad działania i przeznaczenia poszczególnych podzespołów. Analizę przeprowadzono uwzględniając ciągniki gąsienicowe i ładowarki kołowe.

KSZTAŁTOWANIE WYBRANYCH PARAMETRÓW WALCOWYCH UZĘBIEŃ EWOLWENTOWYCH NA PRZYKŁADZIE ZMIANY KĄTA POCHYLENIA LINII ZĘBÓW

Sławomir HERMA, dr inż. Sławomir Herma – Akademia Techniczno-Humanistyczna, Katedra Inżynierii Produkcji

Podstawowym celem artykułu jest zwrócenie uwagi na rolę jaką odgrywa poprawnie dobrana wartość kąta pochylenia linii śrubowej zęba w kontekście geometrii zazębienia, wytrzymałości oraz uwarunkowań technologicznych. W artykule zanalizowano oddziaływania, obserwowane w układzie pracy pary zębatej podczas symulowanego doboru wartości kąta β_2 . Podano charakterystykę podstawowych kryteriów, determinujących poprawność zazębienia w sensie geometrycznym oraz technologicznym.

ТЕПЛОФИЧЕСКИЕ ЯВЛЕНИЯ НА ПОВЕРХНОСТЯХ КОНТАКТА В ПРОЦЕССЕ ВИБРОУПРОЧНЯЮЩЕЙ ОБРАБОТКИ ЗУБЧАТЫХ КОЛЕС

Игорь Е. ГРИЦАЙ, prof. dr hab. inż. Igor E. Hrycaj – Politechnika Lwowska
Андрей В. КОЗАК, mgr inż. Andrej W. Kozak – doktorant Politechniki Lwowskiej

Наведено описание нового метода чистовой и упрочняющей обработки зубчатых колес на основе введения на контактных поверхностях заготовки и инструмента-обкатника виброколебаний с приложением ограниченной радиальной нагрузки. Приведены зависимости для расчетов основных технических и технологических параметров процесса, тепловых потоков на поверхностных слоях зубьев обрабатываемого колеса и температуру процесса.

OBLICZENIA I DOBÓR PASOWEJ PRZEKŁADNI Z PASKIEM ZĘBATYM W URZĄDZENIACH TRANSPORTOWYCH

Maciej KRASIŃSKI, dr inż. Maciej Krasiński – Politechnika Krakowska, Instytut Konstrukcji Maszyn
Stanisław STACHOŃ, dr inż. Stanisław Stachoń – Politechnika Krakowska, Instytut Konstrukcji Maszyn

W pracy przedstawiono sposób doboru parametrów przekładni pasowej napędzającej wózek suwnicy, tak aby w całym zakresie pracy uniknąć rezonansu parametrycznego pasków zębatych przekładni. W pierwszej części pracy przedstawiono metodę obliczeń, za pomocą której można efektywnie wyznaczać zakresy częstości wymuszeń zewnętrznych (związanych z okresowymi zmianami naciągu w obydwu częściach pasa), które wywołują główny rezonans parametryczny dla dwóch pierwszych postaci drgań. W drugiej części, dysponując zakresami częstości rezonansowych części czynnej i biernej pasa, którymi w razie potrzeby można sterować naciągiem wstępnym N_0 , dokonano odpowiedniego doboru parametrów przekładni.

ANALIZA STANU NAPRĘŻEŃ W KOLE PODATNYM Z DWOMA WIĘNCAMI ZĘBATYMI

Tomasz KUDASIŁ, dr inż. Tomasz Kudasik – Politechnika Rzeszowska
Jacek PACANA, dr inż. Jacek Pacana – Politechnika Rzeszowska

W artykule tym przeprowadzono analizę stanu naprężeń w kole podatnym z dwoma wieńcami zębatymi: przekładniowym i sprzęgłowym. Obliczenia z wykorzystaniem MES przeprowadzono wstępnie na modelach dwuwymiarowych ustalając najkorzystniejszą wartość promienia na krzywej przejścia z wieńca zębatego na korpus cylindryczny oraz na modelach trójwymiarowych określając niebezpieczne obszary pod względem rozkładu naprężeń.

PODWYŻSZANIE DOKŁADNOŚCI SKANINGOWYCH POMIARÓW KÓŁ ZĘBATYCH WYKONANYCH METODĄ SLA

Adam MARCINIEC, dr hab. inż. Adam Marciniak, prof. PRz – Politechnika Rzeszowska
Tomasz DZIUBEK, mgr inż. Tomasz Dziubek – Politechnika Rzeszowska
Małgorzata ZABORNIAC, mgr inż. Małgorzata Zaborniak – Politechnika Rzeszowska

Artykuł przedstawia metodykę podwyższania dokładności skaningowych pomiarów kół zębatach wykonywanych metodą SLA. Obejmuje analizę uwarunkowań związanych z pracami projektowymi i technikami pomiarowymi. Opisuje proces digitalizacji, dobór parametrów pomiaru i obróbkę danych w systemach CAD, przez co dokładność pomiarów skaningowych staje się wyższa, a sam proces sprawniejszy i szybszy.

ZASTOSOWANIE WSPÓLRZĘDNOŚCIOWEJ TECHNIKI POMIAROWEJ I SYSTEMÓW CAD DO POMIARU WYBRANYCH ODCHYLEK WALCOWYCH KÓŁ ZĘBATYCH O ZĘBACH ŚRUBOWYCH WYKONYWANYCH TECHNIKAMI SZYBKIEGO PROTOTYPOWANIA

Adam MARCINIEC, dr hab. inż. Adam Marciniak, prof. PRz – Politechnika Rzeszowska
Tomasz DZIUBEK, mgr inż. Tomasz Dziubek – Politechnika Rzeszowska
Małgorzata ZABORNIAC, mgr inż. Małgorzata Zaborniak – Politechnika Rzeszowska

Artykuł przedstawia możliwości wykorzystania standardowego oprogramowania WMP na potrzeby pomiarów kół zębatach. Wykorzystanie oprogramowania CATIA V5 dało możliwość szybszego i dokładniejszego przetwarzanie danych otrzymanych z pomiarów, w celu ustalenie odchyłek zarysu zęba oraz powierzchni bocznej.

WYBRANE ZAGADNIENIA KONSTRUKCYJNO-TECHNOLOGICZNE KORPUSÓW REDUKTORÓW ZĘBATYCH

Anna MATUSIAK-SZARANIEC, mgr inż. Anna Matusiak-Szaraniec – Politechnika Poznańska, Instytut Technologii Mechanicznej
Kazimierz WIECZOROWSKI, prof. dr inż. dr h.c. Kazimierz Wieczorowski – Politechnika Poznańska, Instytut Technologii Mechanicznej

W artykule przedstawiono wybrane przykłady konstrukcji skrzyń- korpusów reduktorów zębatach w aspekcie problemów konstrukcyjno-technicznych związanych z ich wytwarzaniem. Jednym z zasadniczych czynników technologicznych występujących w rozpatrywanych konstrukcjach reduktorów jest ułożenie płaszczyzn podziału w korpusie i związana z tym sztywność konstrukcji korpusu.

WYBRANE PROBLEMY LOGISTYKI W PROCESIE PRODUKCJI KÓŁ ZĘBATYCH

Anna MATUSIAK-SZARANIEC, mgr inż. Anna Matusiak-Szaraniec – Politechnika Poznańska, Instytut Technologii Mechanicznej
Kazimierz WIECZOROWSKI, prof. dr inż. dr h.c. Kazimierz Wieczorowski – Politechnika Poznańska, Instytut Technologii Mechanicznej
Bogdan POHL, mgr inż. Bogdan Pohl – „H. Cegielski – Poznań S.A.”

W artykule zaprezentowano niektóre zagadnienie związane z logistyką procesu produkcyjnego kół zębatach. Problem wytwarzanie elementów uzębionych pokazano na przykładzie wybranej podklasy technologicznej kół zębatach. W procesie logistycznym uwzględniono przede wszystkim zagadnienia przepływu strumienia materiału w procesie kształtowania uzębienia. Opracowanie dotyczy spojrzenia na logistykę przez pryzmat produkcji, dla której wyjściowym punktem jest kształtowanie wyrobu na drodze procesów technologicznych tj. wytwarzania.

TENDENCJE ROZWOJU ZASTOSOWAŃ SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH W PROCESACH PRODUKCJI ELEMENTÓW ZĘBATYCH

Józef MATUSZEK, prof. dr hab. inż. Józef Matuszek – Akademia Techniczno-Humanistyczna, Katedra Inżynierii Produkcji
Sławomir HERMA, dr inż. Sławomir Herma – Akademia Techniczno-Humanistyczna, Katedra Inżynierii Produkcji

W artykule scharakteryzowano dokonujące się zmiany współczesnego rynku sprzedaży wyrobów i usług. Na przykładzie firm przemysłu maszynowego, podano tendencje rozwoju zastosowań systemów informatycznych w przedsiębiorstwach. Przedstawiono oprogramowania nowej generacji umożliwiające przeprowadzenie modelowania i symulacji projektowanych przebiegów procesu produkcyjnego. Wyjaśniono pojęcie cyfrowej fabryki. Podano przykłady zastosowań nowych systemów informatycznych w przedsiębiorstwach produkujących elementy zębate.

STANDARYZACJA MODEU FALOWEJ PRZEKŁADNI ZĘBATEJ W SYSTEMIE NX5

Jacek PACANA, dr inż. Jacek Pacana – Politechnika Rzeszowska, Katedra Konstrukcji Maszyn
Krzysztof WISZ, dr inż. Krzysztof Wisz – InterCars S.A. - Rzeszów

W artykule przedstawiono proces standaryzacji zębatej przekładni falowej na przykładzie jej koła podatnego. Parametryzację przeprowadzono w programie NX5 z użyciem modułu Wizard. Na bazie przygotowanych w kreatorze modeli można w szybki i łatwy sposób utworzyć dużą liczbę modeli o podobnych wymiarach do przeprowadzania analiz wytrzymałościowych i kinematycznych różnych rozwiązań konstrukcyjnych tej samej części.

KONCEPCJE KONSTRUKCYJNE PRZEKŁADNI STOŻKOWYCH O ZAZĘBIENIU WEWNĘTRZNYM

Mieczysław PŁOCICA, dr inż. Mieczysław Płocica – Politechnika Rzeszowska
Tomasz DZIUBEK, mgr inż. Tomasz Dziubek – Politechnika Rzeszowska

W artykule przedstawiono wyniki wstępnych rozważań nad możliwością konstruowania przekładni stożkowych o zazębieniu wewnętrznym. Poddano krytycznej ocenie dwa warianty konstrukcyjne takich przekładni: o osiach przecinających się oraz o osiach równoległych. Wnioski z niniejszego opracowania stanowią punkt wyjścia do dalszych prac w zakresie przekładni kątowych wewnętrznych.

WYZNACZANIE OBCIĄŻEŃ W PRZEKŁADNIACH TROCHOIDALNYCH

Edward REJMAN, prof. dr hab. inż. Jan Ryś – Instytut Konstrukcji Maszyn, Politechnika Krakowska

W pracy przedstawiono analityczną metodę wyznaczania obciążeń w przekładni trochoidalnej. Rozważania przeprowadzono zarówno dla przekładni o teoretycznym zarysie uzębienia jak również przekładni z uwzględnieniem odchyłek wykonawczych (z luzami międzyzębnymi). Dla rozpatrywanego modelu przeprowadzono obliczenia numeryczne uwzględniające wpływ tolerancji wykonania na obciążalność przekładni.

TYPIZACJA PRZEKŁADNI PLANETARNEJ O IDENTYCZNEJ GEOMETRII SATELITÓW

Jan RYŚ, prof. dr hab. inż. Jan Ryś – Instytut Konstrukcji Maszyn, Politechnika Krakowska

Praca dotyczy określenia typowymiarów przekładni planetarnych z zazębieniem zewnętrznym o satelitach stanowiącym jedno koło, które współpracuje z kołem centralnym i słonecznym. Dodatkowo wymaga się jednego odlewu jarzma będącego głównym elementem konstrukcji typowymiarów przekładni. Obliczenia prezentują rozwiązania dla dwóch i trzech satelitów i wykazują, że większa ilość satelitów jest nie do zaakceptowania ze względu na korekcję powodującą znaczne osłabienie zębów. Głównym celem pracy jest uproszczenie technologii tego typu przekładni i obniżenie kosztów produkcji. Zakres zastosowań tego typu przekładni to układy napędowe w robotach, przemyśle przetwórczym i transporcie.

BADANIE ŚLADU WSPÓŁPRACY I GENEROWANIE WYKRESÓW RUCHOWYCH SPIRALNYCH PRZEKŁADNI STOŻKOWYCH W ŚRODOWISKU PROGRAMÓW CAD

Piotr SKAWIŃSKI, dr inż. Piotr Skawiński – Wydział Samochodów i Maszyn Roboczych Politechniki Warszawskiej
Przemysław SIEMIŃSKI, dr inż. Przemysław Siemiński – Wydział Samochodów i Maszyn Roboczych Politechniki Warszawskiej

Na jakość przekładni wpływa nie tylko ślad współpracy (kształt, wielkość, położenie) ale także przenoszenie ruchu z elementu napędzającego (zębniaka) na drugi człon przekładni (koło). Odzwierciedleniem sposobu przekazywania ruchu są wykresy ruchowe i wykresy odchyłek prędkości kątowej. W artykule przedstawiono dla wybranej przekładni kształtowo-obwiedniowej kolejne fazy dopracowywania śladu współpracy i w ślad za tym stosowne wykresy obrazujące związek między przemieszczeniem kątowym koła i napędzającym go zębniakiem. Zarówno badanie śladu współpracy i wykresy ruchowe wykonano w środowisku programów CAD.

WPLYW USTAWIENIA STOŻKOWEGO NARZĘDZIA TRZPIENIOWEGO NA ZARYS ZWOJU ŚLIMAKA

Leszek SKOCZYŁAS, dr inż. Leszek Skoczyłas – Katedra Technologii Maszyn i Organizacji Produkcji, Politechnika Rzeszowska

W artykule przedstawiono matematyczny opis śrubowej powierzchni bocznej zwoju ślimaka stożkopochodnego kształtowanego narzędziem trzpieniowym. Podany sposób pozwala na obliczenie współrzędnych powierzchni zwoju, dla wchrowatego ustawienia narzędzia w stosunku do osi ślimaka. Przedstawiono kilka przykładów zarysu zwoju ślimaka obliczonego dla różnych ustawień narzędzia.

WYZWANIA KONSTRUKCYJNE DLA PRZEKŁADNI STOŻKOWYCH STOSOWANYCH W LOTNICZYCH SILNIKACH TURBOWENTYLATOROWYCH

Jacek SOWA, mgr inż. Jacek Sowa – Dział Konstrukcji Silników WSK „PZL-Rzeszów” S.A.

Publikacja ta ma na celu przybliżenie czytelnikom wymagania, jakie są stawiane projektowanym kołom zębatym stożkowym stosowanym w układach napędów silników turbowentylatorowych. Przedstawione zostaną zarówno trudne warunki pracy kół, ich wpływ na niezawodność silnika, oraz w konsekwencji na bezpieczeństwo lotu.

KONSTRUKCJA REDUKTORÓW NAPIĘTU GŁÓWNEGO ŚMIGŁOWCÓW PRODUKOWANYCH W EUROPIE WSCHODNIEJ

Jacek SOWA, mgr inż. Jacek Sowa – Dział Konstrukcji Silników WSK „PZL-Rzeszów” S.A.

Adam MARCINIEC, dr hab. inż., prof. PRz. Adam Marciniak – Katedra Konstrukcji Maszyn, Politechnika Rzeszowska

Publikacja ta przybliży czytelnikowi rozwiązania konstrukcyjne stosowane w reduktorach przekładni głównych stosowanych w śmigłowcach konstruowanych w Europie wschodniej. Publikacja prezentuje schematy kinematyczne oraz podstawowe informacje o warunkach pracy reduktorów na wybranych przykładach.

OBRÓBKA WYKOŃCZENIOWA WALCOWYCH KÓŁ ZĘBATYCH NA FREZARKACH CNC

Rafał TALAR, dr inż. Rafał Talar – Politechnika Poznańska, Instytut Technologii Mechanicznej

W referacie zaprezentowano wybrane wyniki prób obróbki wykończeniowej walcowych kół zębatych na frezarkach i centrach obróbczych CNC. Próby wykonywano z wykorzystaniem jednoostrzowego narzędzia specjalnego. Przeprowadzone badania potwierdziły możliwość obróbki kół zębatych walcowych w stanie zahartowanym. Wskazano niedostateczną wydajność procesu, jednocześnie określono drogę prowadzącą do dosunięcia tego problemu .

PARAMETRY ROLEK W ROLKOWYCH PRZEKŁADNIACH GWINTOWYCH

Stanisław WARCHOŁ, mgr inż. Stanisław Warchoł – Katedra Konstrukcji Maszyn Politechniki Rzeszowskiej

W artykule została krótko opisana ogólna budowa i zasada działania rolkowych przekładni gwintowych. Przedstawiono sposób wyznaczenia ilości rolek, ich rozmieszczenia w przekładni, oraz omówiono metodę wyznaczenia zarysu gwintu rolki.

GRANICA PRZEOSTRZENIA FREZÓW MODUŁOWYCH ŚLIMAKOWYCH

Krzysztof WIANKOWSKI, mgr inż. Krzysztof Wiankowski – Pratt&Whitney Kalisz

Monitorowanie zużycia drogich, strategicznie istotnych dla działalności przedsiębiorstwa narzędzi skrawających powinno przebiegać w sposób systemowy. Dla prowadzenia właściwej gospodarki narzędziowej frezów modułowych ślimakowych, istotne jest określenie rysunkowej granicy przeostrzenia. Pozwoli to wypracować mechanizmy wycofania frezów z produkcji i zapewnienia dostaw w odpowiednim czasie.

DŁUTAK MODUŁOWY Z OSTRZAMI O BOCZNYCH POWIERZCHNIACH PRZYŁOŻENIA UKSZTAŁTOWANYCH PROMIENIEM

Kazimierz WIECZOROWSKI, prof. dr inż. dr h.c. Kazimierz Wieczorowski - Politechnika Poznańska, Instytut Technologii Mechanicznej

Roman SIECLA, dr inż. Roman Siecla - Politechnika Poznańska, Instytut Technologii Mechanicznej

W pracy przedstawiono koncepcję konstrukcji dłutaków z ostrzami ukształtowanymi promieniem na bocznych powierzchniach przyłożenia. Omówiono problem kształtowania zarysu krawędzi skrawającej ostrza dłutaka oraz wskazano na możliwości wykonawcze noży tego typu. Podano sposób ukształtowania powierzchni natarcia noży dłutaków z promieniem utworzonym na bocznej powierzchni przyłożenia.

Słowa kluczowe: koła zębate, dłutak z powierzchnią przyłożenia ukształtowaną promieniem, konstrukcja dłutaka.

WPLYW UZĘBROWANIA KORPUSU PRZEKŁADNI ZĘBATEJ NA JEJ WIBROAKTYWNOŚĆ

Andrzej WILK, prof. dr hab. inż. Andrzej Wilk – Wydział Transportu, Politechnika Śląska

Piotr FOŁĘGA, dr inż. Piotr Fołęga – Wydział Transportu, Politechnika Śląska

Tomasz FIGLUS, dr inż. Tomasz Figlus – Wydział Transportu, Politechnika Śląska

W artykule przedstawiono wyniki badań numerycznych modeli korpusów przekładni zębatej. Na podstawie otrzymanych wyników eksperymentalnej analizy modalnej dostrojono opracowane modele MES przekładni. Ponadto w pracy wykonano numeryczne badania wpływu przyjętych rozwiązań uzębrowania górnej części korpusu na wibroaktywność przekładni zębatej z wykorzystaniem opracowanych modeli MES.

PROJEKTOWANIE WALCOWYCH PRZEKŁADNI ZĘBATYCH O ZMIENIAJĄCYM SIĘ PRZEŁOŻENIU

Igor ZARĘBSKI, mgr inż. Igor Zarębski – PROZAMET

Tadeusz SAŁACIŃSKI, dr hab. inż. Tadeusz Sałaciński – Politechnika Warszawska

W artykule przedstawiono metodykę projektowania przekładni walcowych o zmieniającym się przełożeniu z uwzględnieniem uzębienia zewnętrznych i wewnętrznych o prostej lub skośnej linii zęba. Uwzględniono aspekty technologiczne, które determinują algorytm obliczeń zarysów zębów. Wyniki niniejszego opracowania mogą stanowić podstawę do dalszego badania różnych konkretnych własności przekładni zębatych o zmieniającym się przełożeniu, analogicznie do prowadzonych badań przekładni zębatych walcowych i stożkowych. Przykładami mogą tu być zagadnienia związane z kinematyką i zastosowaniem przekładni specjalnego przeznaczenia, jak również zagadnienia wytrzymałościowe, dynamiczne, trybologiczne i inne.